

Samskipti millum hövund og lesara má byggja á eina javnvág, eina sínámillum virðing, har hövundinum í sínum lagi loyvist at vera heilur í síni listarligu stremban, men lesarin fyri sín part hevur krav upp á dygd, bókmentaliga sum málsliga. Alt annað er reindyrkað undirhaldsfasisma, sigur Carl Johan Jensen

MYND: SIGMAR MØRKØRE

Abendlandes. Tað er sum heldur hann seg kunna byrja söguna av nýggjum upp á síni egnu kor. Og okkara maður, Benedikt Einarsson, er somuleiðis klov-in í sínum hugburði, hann vil verða ein ímynd av tí nýggja, hann vil slóða fyri vöstri og vælferð í Íslandi, men hansara virðisgrundarlag er nítjanda öldin eins og hon var fyri 1914, hann er eitt sanngitið barn av tí framtíðarleysa bjartskygni og álitni á, at tøkni og vísindi borgaðu fyri kristnari, vesturlendskari siðmenning um allar ævir.

– Eitt umskiftið sum tað, ið brast á vesturlond í 1914, er enn óbrostið á okkum, sum nú liva. Ikki fyri tann skyld, at okkara samtíð ikki hevur havt tevin av slíkum umskifti. Tað hevur hon síðani Berlin-múrurin fall. Og tað hevur ikki staðið á fyriboðanum heldur. Eftir yvirgangsálopið í New York 11. september 2001, meðan trýstibylgjurnar frá tí enn settu gjøgnum fjölmiðlarnar, varð jabbað upp í saman, at nú ridlaði undir vesturlendskari siðmenning, nú fóru hóttafallini at koma kropp á kroppi. Gaman í elvdi yvirgangsálopið kríggj av sær í Irak og Afganistan, men heimurin stendur kortini toluliga samur eftir, og hamskiptið, sum verða skuldi, vísti seg fyri tað mesta at vera retorikkur, bert hava til endamáls at

staðfesta eina nýtslugalna siðmenning og surra tær valdaskipanir, sum tíðin hevur spent um hana.

Tú hevur gjørt vart við, at ein hövundur má hava sitt egna mál. Hvat meinar tú við?

Eg hugsi um, at stílin í hesi bókini er líka sermerktur sum altíð hjá tær, og eg haldi, at ein ávísur vandi er fyri, at málið kennist mongum so öðrvísi, at tey rætt og slætt ikki hætta sær undir tekstin?

– Eg haldi tað vera sjálvsagt, at eitt listafólk skapar sær sína egnu framseting. Hvussu skuldi tað öðrvísi verið, álvaratos. Tú sigur, at málið er sermerkt og rör framundir, skilji eg teg rætt, at eg við mínum málsliga stíli misvirði lesaran onkursvegna, ella ið hvussu er ikki taki atlit til lesaran.

– Eg haldi beint tvørturímóti. Sum eg segði í áðni: tað er ikki ovsagt at kalla okkara samtíð nýtslugalna. Einstaklingurin hevur bert gildi sum brúkarari. Brúkarin er fremstur av öllum og við brúkaran hevur tú onga samrøðu. Tú lifrar fyri brúkaranum. Sölufólk lifra fyri keyparanum. Politikarar lifra fyri veljaranum. Og tey seinna árin er tað vorðið eitt krav, eitt alsamt harðnandi krav í almenna rúminum,

at sum listafólk skalt tú eisini lifra. Rithövundurin skal lifra fyri lesaranum. Myndlistafólkið fyri teimum listáhugaðu. Sjonleikarin fyri áskoðarunum o.s.fr. List er ein vöra, verður sagt eins og öll onnur vöra, sum sápa, bilar, uttanlandsferðir, sjónvarp, vesipappír o.s.fr.

– Men lifr hevur einki við virðing fyri nøkrum at gera. Tvørturímóti. Sölumaðurin lifrar pengarnar frá kundanum, men krevur hvørki at virða kundan ella kæra seg um, annaðhvørt kundin hevur brúk fyri vöruni ella ei. Sama er galdandi um politikaran, ið lifrar atkvøðuna frá veljaranum. Eg fyri mín part virði lesaran, men eg lifri ikki undir nøkrum umstøðum fyri honum. Samskipti millum hövund og lesara má byggja á eina javnvág, eina sínámillum virðing, har hövundinum í sínum lagi loyvist at vera heilur í síni listarligu stremban, men lesarin fyri sín part hevur krav upp á dygd, bókmentaliga sum málsliga.

Alt annað er reindyrkað undirhaldsfasisma.

Eg síggi teg betur í myrkri

Soleiðis stendur á bakinum á nýggju bókini:

Í einum sólstóli á afturdekknum situr íslenska skaldið og ævintýramaðurin Benedikt Einarsson og tekst við at doyggja av einum ovurskamti av morfini. Nú er tann lötan komin í lívi hansara, tá ið fortiðin hevnir seg aftur. Gjøgnum dvínandi tilvit skaldsins kraklast minnini í dreymkendum brotum. Minni um eitt lív, livað í streymkvarðanum millum tvær aldir, ta nítjanda og ta tjúgundu. Eitt lív halgað skaldskapi og hugsjónini um at lyfta eina tilafturskomna tjóð upp úr armóð og framtaksloysi.

Skaldsøgan Eg síggi teg betur í myrkri verður lögd fram í Steinprenti á Skálatrøð í dag, fríggjadagin 29. august klokkan 17.00.